

ACCIO CIUTADANA

16

EDITORIAL

Remembrant

Finalitzava l'any mil nou cents trenta i, amb ell, la sort de la Monarquia. Apadaçat el règim amb un ministeri que pretenia tapar i esborrar les malifetes d'un rei perjur i ambiciós, l'ambient del país estava travessant uns moments d'intensa emoció política. L'esperit de protesta alenava arreu i sols faltava la guspira per passar de manifest el que sentien tots els ciutadans de les terres d'Ibèria.

Un Comitè Revolucionari intentava atraure's generals amb comandaments; eren generals descontents del rei, perquè aquest no havia sabut apreciar abastament les seves esplèndides condicions de lacais desvergonyits. En un moment donat i quan el comitè semblava que en alguna capital de província tenia les coses a punt perquè un d'ells es llencés al carrer comandant la guarnició, tot quedava esvaït per manca unes pessetes o per no voler reconèixer el Comitè la gesta del general, com un motiu per premiar-lo amb un futur ascens.

No obstant, en el cor del Pirineu aragonès uns homes joves inspirats pel verb càlit i abrandat d'un capità jove com ells, esperit selecte i cultivat, trama ven quelcom més eficient. Ells no volien saber res amb aquells generals d'opereta, carregats de quincalla i vanitat. Ells sense condicions de cap mena, posaven el seu entusiasme i joventut al servei de la causa de la Llibertat i la República.

El seu plan va fracassar. Conscient del seu deure, l'iniciador de la creuada va presentar-se espontàniament. Hauria pogut passar la frontera, però ell sabia

que darrera seu quedaven uns homes que, refiats de la paraula de perdó donada pel capità general d'Aragó, s'havien ofert per parlamentar. I ell sabia molt bé, que aquell general, seria un digne rival del rei perjur que servia. El capità Fermín Galán, en presentar-se, sabia ja la seva sort i estoicament, amb la fe d'un martre i conscient del que feia, oferí la seva vida, oferí la joventut, penyora d'una ànima entera i lliure.

La Monarquia volia sang. Que la llei sigui inexorable demanaven els generals i les altes gerarquies eclesiàstiques, els grans terratinents i els potentats. Sang clamaven les dones histèriques i patriotes que en els embarcs de tropes cap al Marroc, oferien als reservistes unes medalles perquè els ajudessin a ben morir baix la calitxa enervant del sol africà.

Un capvespre d'un diumenge de desembre, Galán i Garcia Hernández eren injustament assassinats.

Amb la mort d'en Galán i Garcia Hernández, la Monarquia signà la seva total desaparició i malgrat els esforços de les escorrialles lliberals i conservadores, prietistes i de la Lliga, malgrat les prediccions d'un català renegat, la voluntat de tot un poble rectificà la sentència crudel i inhumana, i enlairà la gesta d'aquells infants al pinacle de la immortalitat.

Rememorem avui l'epopeya generosa de tots aquells homes humils que regaren amb la seva sang les terres hermes de l'Aragó, perquè s'iniciés amb ufana l'arbre sant de la República i amb la voluntat de tot un poble esdevingués immarcessible.

Rememorem també avui l'adveniment a la Presidència de la República, d'en Nicet Alcalà Zamora, i recordem aquelles formoses paraules seves, en sentar les seves atribucions:..... «en nombre de la patria que represento, de la República que personifico y de la Constitución, que soy fiel guardián.»

SETMANARI DEL PARTIT R.F.N
DE LES COMARQUES GIRONINES

GIRONA

17 dicbre. 1932

15 CTC